

บทบาทและการขยายตัวของการเมือง
ภาคประชาชนในมาเลเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2550 – 2555
กรณีศึกษา กลุ่มแนวร่วมเพื่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์
และยุติธรรม (Bersih) กองกำลังปฏิบัติการ
เรียกร้องสิทธิชาวฮินดู (HINDRAF)
และองค์กรเสียงประชาชน (SUARAM)
The Roles and Proliferation of People's
Politics in Malaysia During 2007-2012:
A Case Study of Coalition for Clean and
Fair Elections (Bersih), Hindu Rights Action
Force (HINDRAF) and Voice of the Malaysian
People (SUARAM)

เฉลิมชัย โชติสุทธิ์^{1*}
Chalermchai Chotisut^{1*}

¹ นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการจัดการปกครอง ภาควิชาการปกครอง
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330

¹ Master's Degree, Master of Arts Program in Politics and Governance Department of
Government, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Bangkok, 10330

* Corresponding author: E-mail address: jkydesu@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาบทบาทและการขยายตัวของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซีย ในช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2555 ผ่านกลุ่มกรณีศึกษา ได้แก่ แนวร่วมเพื่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม (Bersih) กองกำลังปฏิบัติการเรียกร้องสิทธิชาวอินเดีย (HINDRAF) และองค์กรเสียงประชาชน (SUARAM) จากการศึกษาพบว่า กลุ่มขบวนการเคลื่อนไหวเหล่านี้ได้ส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซีย และประสบความสำเร็จในการสร้างบทบาทของการเมืองภาคประชาชน ด้วยการชุมนุมประท้วงเพื่อเสนอข้อเรียกร้องต่อรัฐบาล ซึ่งเห็นได้จากประสิทธิภาพในการระดมมวลชนจากชาวมาเลเซียผู้สนับสนุนได้เป็นจำนวนมาก ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการขยายตัวของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซียประกอบด้วยปัจจัยหลัก 4 ประการ ได้แก่ การสนับสนุนจากกลุ่มพรรคการเมืองฝ่ายค้าน องค์กรภาคประชาสังคม และ องค์กรพัฒนาเอกชนซึ่งมีความไม่พอใจต่อการบริหารงานของรัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติ การผลักดันข้อเรียกร้องทั้งที่เป็นประเด็นร่วมของทุกกลุ่มในสังคมและประเด็นเฉพาะกลุ่ม การสร้างเครือข่ายกับองค์กรทั้งในและต่างประเทศ และการณรงค์ข้อเรียกร้องผ่านทั้งช่องทางของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อสังคมออนไลน์สมัยใหม่

คำสำคัญ: การเมืองมาเลเซีย การเมืองภาคประชาชน แนวร่วมเพื่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม กองกำลังปฏิบัติการเรียกร้องสิทธิชาวอินเดีย องค์กรเสียงประชาชน

Abstract

This study purports to examine the roles and proliferation of the people's politics in Malaysia during 2007-2012. Its findings show that the people's politics in Malaysia has been triggered by three political groups, namely the Coalition for Clean and Fair Elections (Bersih), the Hindu Rights Action Force (HINDRAF), and the Voice of the Malaysian People (SUARAM). Their strenuous and continuing political movements stimulate the public consciousness with regards to the importance of the people's politics and accordingly have successfully organized several mass protests of Malaysian people against the government. Key factors involving the expansion of the people's politics in Malaysia are arguably the encouragement of opposition parties, the civil society organizations, and the non-government organizations, all of which have been manifested in the forms of the administration of the incumbent BN coalition government, pushing requirements involving both inclusive and exclusive issues, joining forces and networking with organizations within and outside the country, and launching campaigns through printing and online media.

Keywords: Politics in Malaysia, People's Politics, Bersih, HINDRAF, SUARAM

บทนำ

มาเลเซียเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนด้วยการตั้งเป้าหมายการพัฒนาประเทศ จากการเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมและก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสมบูรณ์ ใน พ.ศ. 2563 ผ่านนโยบายวิสัยทัศน์ 2020 (Vision 2020) ภายใต้การผลักดันของอดีตนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ มูฮัมหมัด [1] ในขณะที่สถานการณ์ทางการเมืองที่ค่อนข้างมีเสถียรภาพสูงภายใต้การนำของรัฐบาลที่เข้มแข็ง รัฐบาลมาเลเซียซึ่งนำโดยแนวร่วมแห่งชาติ (National Front) อันเกิดจากการรวมตัวกันของพรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนของเชื้อชาติต่าง ๆ ในมาเลเซีย โดยเฉพาะพรรคองค์การแห่งชาติเอกภาพชาวมลายู หรือพรรคอัมโน (United Malays National Organization - UMNO) เป็นตัวแทนของเชื้อชาติมลายูและชนพื้นเมือง พรรคสมาคมชาวจีนมาเลเซีย (Malaysian Chinese Association - MCA) เป็นตัวแทนของเชื้อชาติจีน และพรรคสภาชาวอินเดียมาเลเซีย (Malaysian Indian Congress - MIC) เป็นตัวแทนของเชื้อชาติอินเดีย รัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติประสบความสำเร็จในการสร้างความมั่นคงทางการเมืองและครองตำแหน่งเป็นรัฐบาลเดียวมากกว่าห้าทศวรรษ ตลอดจนสามารถควบคุมพรรคการเมืองฝ่ายค้านไม่ให้มีอำนาจมากเกินไปจนท้าทายอำนาจของรัฐบาลได้ เมื่อกล่าวถึงการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซียว่าแม้ว่าการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในมาเลเซียจะปรากฏให้เห็นอยู่บ้างในช่วงก่อนหน้า พ.ศ. 2550 แต่การที่รัฐบาลมาเลเซียได้มีการควบคุมการแสดงออกทางการเมืองอย่างเข้มงวดจึงไม่ได้เปิดโอกาสให้ขบวนการเคลื่อนไหวมีการขยายตัวมากนัก

อย่างไรก็ตาม ในช่วง พ.ศ. 2550 - 2555 บทบาทการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซียมีความเปลี่ยนแปลงที่ต่างไปจากเดิม เนื่องจากได้เกิดปรากฏการณ์การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนหลายกลุ่มที่ออกมาชุมนุมประท้วงต่อรัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติบ่อยครั้งมากขึ้น โดยกลุ่มขบวนการเคลื่อนไหวเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจากชาวมลายูจำนวนมาก และมีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง จากปรากฏการณ์ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวบทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซีย ในช่วง พ.ศ. 2550 - 2555 และนำเสนอปัจจัยที่ทำให้เกิดการขยายตัวของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซีย ผ่านการศึกษาการเคลื่อนไหวของกลุ่มกรณีศึกษา 3 กลุ่ม ได้แก่ แนวร่วมเพื่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม (Bersih) กองกำลังปฏิบัติการเรียกร้องสิทธิชาวอินเดีย (HINDRAF) และองค์กรเสียงประชาชน (SUARAM) การศึกษาในประเด็นดังกล่าวจะใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และ

นำเสนอแบบการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive analysis) กำหนดกรอบมิติของเวลาเพื่อศึกษาพัฒนาการและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเอกสารเป็นหลักจากทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซีย โดยเฉพาะ กลุ่มกรณีศึกษา อย่างเช่น งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ วารสารวิชาการ และสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มกรณีศึกษา ซึ่งในช่วงแรกจะเป็นการกล่าวถึงปรากฏการณ์ของบทบาทของการเมืองภาคประชาชนในช่วง พ.ศ. 2550 - 2555 หลังจากนั้นจะเป็นการอธิบายถึงความเป็นมาและบทบาทการเคลื่อนไหวของแต่ละกรณีศึกษา รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของการเมืองภาคประชาชนของมาเลเซียในช่วงเวลาดังกล่าว

บทบาทของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซียช่วง พ.ศ. 2550 - 2555

แม้ว่าบทบาทของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซียในช่วง พ.ศ. 2550 - 2555 จะปรากฏให้เห็นถึงความตื่นตัวขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งนี้ การออกมาเคลื่อนไหวและแสดงความคิดเห็นด้วยกับรัฐบาลในมาเลเซียไม่ได้เพิ่งปรากฏขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวเท่านั้น แต่มีการเคลื่อนไหวอยู่เป็นระยะมาตั้งแต่หลังจากได้รับเอกราช กลุ่มขบวนการเคลื่อนไหวในช่วงแรกของมาเลเซียมักจะมีข้องสัมพันธ์กับผลประโยชน์ของกลุ่มเชื้อชาติและศาสนา ตัวอย่างเช่น ขบวนการ Dongjiaozong เกิดขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2493 เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางการศึกษาของชาวมลายูเชื้อชาติจีน (Chinese Educationist Movement) เพื่อปกป้องสิทธิในการศึกษาภาษาจีนในมาเลเซีย และขบวนการ Dakwah เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษ 2500 เพื่อรณรงค์และสนับสนุนการฟื้นฟูศาสนาอิสลาม [2] หลังจากนั้นกิจกรรมการเคลื่อนไหวในมาเลเซียได้พัฒนาไปมากกว่าประเด็นเรื่องผลประโยชน์ทางเชื้อชาติและศาสนา โดยกลุ่มเคลื่อนไหวเหล่านี้ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นการต่อสู้ทางการเมืองมากขึ้น เพื่อให้การเมืองมาเลเซียเป็นการเมืองแบบเสรีและขยายไปสู่ประเด็นด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

การเคลื่อนไหวภาคประชาชนในมาเลเซียมีบทบาทสำคัญอีกครั้งหนึ่งจากการเกิดขึ้นของขบวนการปฏิรูป (Reformasi) ในช่วง พ.ศ. 2540-2542 ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวครั้งใหญ่ของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซีย โดยมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งของผู้นำทางการเมืองระหว่างนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ มุฮัมหมัดและนายอันวาร์ อิบราฮิม รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งมีความขัดแย้งกันหลายประเด็นในการทางการเมือง โดยเฉพาะ ในประเด็นการแก้ไขปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจและการเมืองซึ่งนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ มุฮัมหมัด ไม่ต้องการขอรับความช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศ แต่นายอันวาร์ อิบราฮิม มีมุมมองที่ต่างออกไป ความขัดแย้ง

ระหว่างสองผู้นำทางการเมืองเป็นเหตุให้นายอันวาต้องออกจากตำแหน่งในรัฐบาลและถูกดำเนินคดีด้วยข้อกล่าวหาการทุจริตคอร์รัปชันและการมีความสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน [3] จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้นายอันวา อิบราฮิม ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนจำนวนหนึ่งที่เชื่อว่า เขาเป็นผู้บริสุทธิ์ที่ยึดมั่นในหลักศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัดและเป็นนักการเมืองที่ใสสะอาด การเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิรูปได้เริ่มก่อตัวขึ้นในช่วงวันที่ 14-20 กันยายน พ.ศ. 2541 ซึ่งนายอันวา อิบราฮิม ได้ออกไปปราศรัยตามรัฐต่าง ๆ ทั่วประเทศ เช่น ปีนัง เกดะห์ มะละกา และสลังงอร์ โดยสาระสำคัญของการปราศรัยเกี่ยวกับความจำเป็นในการปฏิรูปทางการเมืองและการโจมตีนโยบายของนายกรัฐมนตรี มหาเธร์ มูฮัมหมัด ในวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2541 ได้มีการชุมนุมใหญ่ของขบวนการปฏิรูปและผู้สนับสนุนนายอันวาในกรุงกัวลาลัมเปอร์ หลังจากนั้น ก็มีการสลายการชุมนุมและนายอันวาถูกจับดำเนินคดี [4] การเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิรูปได้ทำให้เกิดการรวมตัวกันของพรรคฝ่ายค้านในชื่อ Barisan Alternatif (BA) ใน พ.ศ. 2542 ทำให้เกิดความเข้มแข็งและสร้างฐานการสนับสนุนให้ขยายวงกว้างออกไป ในขณะเดียวกัน อินเทอร์เน็ตได้เริ่มกลายเป็นพื้นที่ในการวิพากษ์วิจารณ์ การรวมกลุ่มรวมทางสังคม และการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

จะเห็นได้ว่าการเคลื่อนไหวภาคประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงและขยายประเด็นกว้างออกไปมากขึ้นจากที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นของผลประโยชน์ทางเชื้อชาติและศาสนาซึ่งมีข้อจำกัดในวงที่แคบเฉพาะกลุ่ม หลังจากนั้นจึงค่อย ๆ ขยายตัวและเปลี่ยนมาเป็นประเด็นทางด้านการเมืองมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าการเคลื่อนไหวภาคประชาชนในมาเลเซียนั้นมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง แต่การเคลื่อนไหวของขบวนการเหล่านั้นยังอยู่ในกรอบที่จำกัด ไม่ว่าจะเป็นการจำกัดทางเชื้อชาติและศาสนาหรือที่เป็นกลุ่มผลประโยชน์เฉพาะ ทำให้เป็นการเคลื่อนไหวที่ไม่ได้เป็นขบวนการขนาดใหญ่มากนัก รวมทั้งความเข้มงวดของกฎหมายที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวได้ยาก อย่างไรก็ตาม การเมืองภาคประชาชนในมาเลเซียได้ค่อย ๆ เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นจากการขยายตัวของภาคประชาสังคมและองค์กรพัฒนาเอกชน ทำให้บทบาทของการเมืองภาคประชาชนค่อย ๆ ขยายตัวขึ้น โดยเฉพาะ เป็นผลมาจากการกระตุ้นของขบวนการปฏิรูปที่ทำให้เกิดการประท้วงขนาดใหญ่ขึ้นกว่าเดิมและได้รับการสนับสนุนจากประชาชนชาวมาเลเซียมากขึ้น ทั้งยังมีการทำงานร่วมกันระหว่างพรรคการเมืองฝ่ายค้านและองค์กรพัฒนาเอกชน [5] กระตุ้นให้เกิดขบวนการใหม่ ๆ ออกมาเคลื่อนไหวอย่างแพร่หลาย ซึ่งทำให้พื้นที่สาธารณะของมาเลเซียมีการขยายตัวมากขึ้น

แม้ว่ามาเลเซียจะมีความมั่นคงทางการเมืองและมีเสถียรภาพสูง แต่สภาพทางการเมืองในแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันเนื่องจากมีสภาวะแวดล้อมที่มีอิทธิพลไม่เหมือนกัน เช่น ลักษณะและนโยบายของผู้นำทางการเมืองในแต่ละยุคสมัย เสถียรภาพทางการเมือง ความเข้มแข็งของรัฐ และบริบททางเศรษฐกิจและสังคมในขณะนั้น ปัจจัยเหล่านี้มีผลกับการเกิดขึ้นและขยายตัวของการเมืองภาคประชาชนได้เช่นเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบบริบททางการเมืองในช่วงก่อนหน้าทศวรรษ 2540 ซึ่งเป็นยุคสมัยของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์มูฮัมหมัด เป็นยุคที่รัฐบาลค่อนข้างมีเสถียรภาพและชนชั้นนำทางการเมืองมีเอกภาพสูง กลุ่มขบวนการเคลื่อนไหวต่าง ๆ จึงไม่สามารถออกมาชุมนุมเรียกร้องหรือเคลื่อนไหวทางการเมืองได้มากนัก นอกจากนั้น ยังมีอุปสรรคในการสร้างและรวบรวมพันธมิตรหรือเครือข่ายจนทำให้เป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็งพอในการออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องและต่อรองกับรัฐ หลังจากนั้นรัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติเริ่มประสบกับสภาวะขาดเสถียรภาพทางการเมืองตั้งแต่ในช่วงปลายของรัฐบาลอับดุลละห์ บาดาวิ และต่อเนื่องมาถึงสมัยของนายกรัฐมนตรีนาจิบ ราซัค โดยเฉพาะ ปัจจัยจากความล้มเหลวในการบริหารงานของรัฐบาลอับดุลละห์ บาดาวิ จากที่เคยให้สัญญาไว้กับประชาชนก่อนเข้ามาบริหารประเทศว่าจะแก้ไขปัญหอาชญากรรม ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและการปฏิรูปตำรวจ และกระบวนการยุติธรรมแต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร อีกทั้งปัญหาความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติก็กลับแย่ลงอีกด้วย เนื่องจากรัฐบาลของนายอับดุลละห์ บาดาวิ ได้กลับไปใช้นโยบายให้ความสำคัญกับชาวมลายูเชื้อชาติมลายูมากกว่ากลุ่มเชื้อชาติอื่น ๆ และการพยายามสร้างสังคมมุสลิมในมาเลเซีย [6] ทำให้รัฐบาลได้รับความนิยมน้อยลงและขาดความเชื่อมั่นจากชาวมลายูเพิ่มขึ้น

หากพิจารณาตามตัวชี้วัดโครงสร้างโอกาสทางการเมืองซึ่งอธิบายถึงความขัดแย้งและความแตกแยกในหมู่ชนชั้นนำทางการเมือง กลุ่ม องค์กร หรือสถาบันทางการเมือง เปิดโอกาสให้กลุ่มหรือขบวนการเคลื่อนไหวนำเสนอเป้าหมายหรือข้อเรียกร้องของพวกเขาขึ้นมาเพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้กับการเมืองและสังคมได้ นอกจากนั้น ความขัดแย้งในหมู่ชนชั้นนำยังทำให้สาธารณชนผู้เฝ้ามองที่ไม่เคยกล้าออกมาเคลื่อนไหวและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากขึ้น [7] ในช่วงดังกล่าวได้นำไปสู่การออกมาเคลื่อนไหวของกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะ การร่วมมือกันของพรรคการเมืองฝ่ายค้านกับกลุ่มภาคประชาสังคมและภาคประชาชนยังทำให้การเคลื่อนไหวมีความเข้มแข็งและได้รับการสนับสนุนจากชาวมลายูอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ ในช่วงเวลาดังกล่าวรัฐบาลมาเลเซียได้รับความกดดันจากนานาชาติในเรื่องของเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมืองผ่านสื่อที่เผยแพร่ออกไปเมื่อเกิดการชุมนุมของประชาชนและถูกเจ้าหน้าที่รัฐปราบปราม ทำให้ในช่วงเวลาดังกล่าวรัฐบาลมาเลเซียจึงต้องแสดงท่าทีที่อ่อนน้อมมากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ความขัดแย้งของผู้นำทางการเมืองและความล้มเหลวในการบริหารงานของรัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลและกระตุ้นให้เกิดปรากฏการณ์การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในช่วง พ.ศ. 2550 - 2555 อย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นบ่อยนักในประวัติศาสตร์การเมืองมาเลเซีย เป็นการเปิดโอกาสที่ส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนไหวขนาดใหญ่ที่มีชาวมาเลเซียให้การสนับสนุนและออกมามีส่วนร่วมในการชุมนุมประท้วงนับหมื่นคนกลางกรุงกัวลาลัมเปอร์ อีกทั้งการเคลื่อนไหวในช่วงดังกล่าวยังเกิดจากการนำของหลายกลุ่มขบวนการโดยมีเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไปจากการชุมนุมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ การชุมนุมประท้วงใหญ่ของ 3 กลุ่ม คือ การชุมนุมประท้วงถูกจัดขึ้นโดยกลุ่มแนวร่วมเพื่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม (Bersih) ในวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มภาคประชาสังคมและพรรคการเมืองฝ่ายค้านเพื่อเรียกร้องให้มีการปฏิรูประบบการเลือกตั้งของมาเลเซียที่ไม่มีความเป็นธรรม อันเนื่องมาจากการแทรกแซงของรัฐบาลในกระบวนการเลือกตั้ง หลังจากนั้นกลุ่มนี้ก็มีกิจกรรมชุมนุมประท้วงอย่างต่อเนื่องเสมอมาหลังจากที่ข้อเสนอไม่ได้รับการตอบสนองจากรัฐบาล ต่อมาในวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 กองกำลังปฏิบัติการเรียกร้องสิทธิชาวอินเดีย (HINDRAF) ได้ออกมาประท้วงเพื่อสนับสนุนการร้องเรียนต่อสมเด็จพระราชินีของอังกฤษ ในการฟ้องร้องต่อรัฐบาลอังกฤษที่หาประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรมต่อชาวอินเดียในช่วงที่เป็นเจ้าอาณานิคมของมาเลเซีย และไม่ได้ทำให้พวกเขามีสถานะที่ดีหลังจากที่ให้อิสรภาพกับมาเลเซีย การประท้วงนี้ได้บอกเป็นนัยว่าได้ว่ารัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติไม่ได้สนใจความเป็นอยู่ของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดีย [8] นอกจากนี้ ก็ยังมีการชุมนุมครั้งใหญ่ของกลุ่มองค์กรเสียงประชาชน (SUARAM) ใน พ.ศ. 2550 และ 2552 เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน (Internal Security Act – ISA) และการส่งเสริมประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศมาเลเซีย

การออกมาเคลื่อนไหวของทั้งสามกรณีศึกษาข้างต้นจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาบทบาทของการเมืองภาคประชาชนของมาเลเซียในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากเป็นปรากฏการณ์ที่อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในอนาคตได้ โดยในแต่ละกรณีศึกษาจะแสดงให้เห็นถึงความเป็นมาและพัฒนาการการเติบโตของแต่ละขบวนการเคลื่อนไหว การสร้างบทบาทและปรากฏการณ์ในการเคลื่อนไหว รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยการขยายตัวของการเมืองภาคประชาชน

แนวร่วมเพื่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม (Bersih)

แนวร่วมเพื่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม (Coalition for Clean and Fair Elections) หรือเป็นที่รู้จักกันในชื่อ เบอ์เซห์ (Bersih) ซึ่งมาจากภาษามลายูแปลว่า ความสะอาดหรือความบริสุทธิ์แนวร่วมเบอ์เซห์เกิดขึ้นจากความร่วมมือกันระหว่าง พรรคการเมืองฝ่ายค้าน กลุ่มภาคประชาสังคมและองค์กรที่สนับสนุนการปฏิรูประบบ การเลือกตั้งของมาเลเซีย แนวร่วมเบอ์เซห์ก่อตั้งอย่างเป็นทางการในวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 โดยมีเป้าหมายเพื่อเรียกร้องให้มีการปฏิรูประบบการเลือกตั้ง เนื่องจากที่ผ่านมากลุ่มเหล่านี้มองว่าระบบการเลือกตั้งของมาเลเซียไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ กลุ่มแนวร่วมเบอ์เซห์ได้มีการชุมนุมประท้วงอย่างต่อเนื่องมาแล้วถึง 3 ครั้ง ในช่วง พ.ศ. 2550 - 2555 การเดินขบวนประท้วงครั้งแรกเกิดขึ้นในวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 โดยได้รับการสนับสนุนหลักจากพรรคการเมืองฝ่ายค้าน (Pakatan Rakyat) แนวร่วมเบอ์เซห์ได้เดินขบวนไปยื่นข้อเรียกร้องต่อสมเด็จพระราชาธิบดีแห่ง มาเลเซียเพื่อให้มีการปฏิรูประบบการเลือกตั้งโดยเสนอการปฏิรูปใน 4 ประเด็นสำคัญ คือ 1) ให้ใช้หมวกที่ล้นไม่ออกสำหรับผู้ที่ลงคะแนนเลือกตั้งเรียบร้อยแล้ว 2) จัดทำทะเบียน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใหม่ให้บริสุทธิ์ยุติธรรม 3) ยกเลิกการลงทะเบียนทางไปรษณีย์ และ 4) อนุญาตให้พรรคการเมืองได้มีสิทธิในการรณรงค์หาเสียงผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์[9] การชุมนุมของแนวร่วมเบอ์เซห์ในครั้งแรกนี้เป็นการกระตุ้นให้องค์กร ภาคประชาสังคมอื่น ๆ เข้ามีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การชุมนุมของแนวร่วมเบอ์เซห์ยังเกิดขึ้นอีกสองครั้งในช่วงเวลา ดังกล่าว คือ เบอ์เซห์ 2.0 และเบอ์เซห์ 3.0 สำหรับการชุมนุมของเบอ์เซห์ 2.0 เกิด ขึ้นในวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 การชุมนุมในครั้งนี้ได้รับการขนานนามว่า เป็นการ เดินประชาธิปไตย (Walk for Democracy) และยังมีการชุมนุมตามเมืองต่าง ๆ ที่มี ชาวมาเลเซียอาศัยอยู่ทั่วโลกอีกด้วย มีเป้าหมายเพื่อรวบรวมข้อเรียกร้องและเสนอวิธ การปฏิรูประบบการเลือกตั้ง โดยได้เสนอให้รัฐสภามาเลเซียแต่งตั้งคณะกรรมการ การเพื่อพิจารณาประเด็นการปฏิรูปการเลือกตั้ง เนื่องจากที่ผ่านมารัฐบาลมาเลเซียยังคง เพิกเฉยต่อข้อเรียกร้องของกลุ่มแนวร่วมเบอ์เซห์ โดยการชุมนุมในครั้งนี้ได้ปรับเปลี่ยน บทบาทของผู้นำหลักจากพรรคการเมืองฝ่ายค้านไปเป็นผู้นำที่มาจากภาคประชาสังคม ทำให้มีชาวมาเลเซียหันมาสนับสนุนจำนวนมากขึ้น หลังจากนั้นก็ตามมาด้วยการชุมนุม ครั้งที่สามหรือเบอ์เซห์ 3.0 ในวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2555 ซึ่งการชุมนุมในครั้งนี้นับว่า เป็นการประท้วงที่ใหญ่ที่สุดจากการประท้วงที่ผ่านมา[10] โดยจำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประท้วง ได้แสดงให้เห็นถึงความไม่พอใจต่อรัฐบาลและการสนับสนุนจากพรรคการเมืองฝ่ายค้าน ที่เพิ่มมากขึ้น

สำหรับปัจจัยที่ทำให้เกิดการขยายตัวของการเมืองภาคประชาชนในกรณีของกลุ่มแนวร่วมเบอร์เซ ได้แก่ การผลักดันข้อเรียกร้องที่เป็นประเด็นร่วมของทุกกลุ่มในสังคมซึ่งขยายออกไปมากกว่าประเด็นทางเชื้อชาติ การปรับเปลี่ยนบทบาทผู้นำของแนวร่วมเบอร์เซ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์และเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ในการเข้าถึงผู้สนับสนุน แนวร่วมเบอร์มีเป้าหมายสำคัญในการปฏิรูประบบการเลือกตั้งของมาเลเซีย ซึ่งถือเป็นประเด็นที่มีขอบเขตกว้างและเกี่ยวข้องกับสิทธิของคนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะอยู่ที่ผลประโยชน์ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งทำให้สามารถสร้างแรงสนับสนุนจากประชาชนได้จำนวนมากโดยแนวร่วมเบอร์เซได้เปิดเผยถึงความไม่ยุติธรรมของระบบการเลือกตั้ง และที่ผ่านมารัฐบาลก็ไม่ได้ตอบสนองข้อเรียกร้องดังกล่าว จึงได้สร้างความไม่พอใจให้กับประชาชนซึ่งแพร่กระจายออกไปในวงกว้างจากการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายกลุ่มต่าง ๆ ที่ต้องการปฏิรูปการเลือกตั้งเช่นเดียวกันทั้งนี้แรงกระตุ้นที่ส่งเสริมให้เกิดกลุ่มแนวร่วมเบอร์เซมาจากการเลือกตั้งทั่วไปใน พ.ศ. 2547 ซึ่งองค์กรภาคประชาสังคมและผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งได้มีการตั้งข้อสังเกตว่ามีการทุจริตในการเลือกตั้งหลายประการ เช่น การขัดขวางการเข้าถึงสื่ออย่างเท่าเทียมกัน การจำกัดเวลาในการรณรงค์หาเสียง การนำคนที่ไม่มีสิทธิ์เลือกตั้งมาลงคะแนนเสียงจำนวนมาก (Phantom Voters) การลงคะแนนเสียงทางไปรษณีย์ที่ไม่เป็นธรรม และการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้ง นอกจากนี้ รัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติยังได้เข้าไปมีอิทธิพลเหนือคณะกรรมการเลือกตั้งอีกด้วย [11] ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าชัยชนะของแนวร่วมแห่งชาติใน พ.ศ. 2547 เป็นผลมาจากการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (Election Act And Election Offences Act) โดยเป็นการแก้ไขเพื่อกลับมาให้อำนาจกับองค์กรการเลือกตั้งอย่างเบ็ดเสร็จ และยังได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตการเลือกตั้งใหม่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แนวร่วมแห่งชาติได้เปรียบในการเลือกตั้งจากการกระทำดังกล่าวของรัฐบาลได้สร้างความไม่พอใจให้กับชาวมาเลเซียจำนวนมากและทำให้แนวร่วมเบอร์เซได้รับการสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น

การปรับเปลี่ยนบทบาทผู้นำของแนวร่วมเบอร์เซให้มีลักษณะเป็นขบวนการของคนหลากหลายกลุ่มเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้มีชาวมาเลเซียสนับสนุนมากขึ้น จากการชุมนุมของแนวร่วมเบอร์เซครั้งแรกซึ่งอยู่ภายใต้การนำของพรรคการเมืองฝ่ายค้านนั้น มีผู้เข้าร่วมไม่มากนักเนื่องจากเป็นขบวนการที่ไม่ได้เปิดกว้าง ยังคงยึดติดกับฐานเสียงของพรรคฝ่ายค้านจึงทำให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้สนับสนุนพรรคการเมืองฝ่ายค้าน แต่การชุมนุมในครั้งต่อ ๆ มามีการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้นำจากพรรคการเมืองฝ่ายค้านไปเป็นองค์กรภาคประชาสังคม เช่น การให้นาง Ambiga Sreenivasan

ซึ่งมีภาพลักษณ์เป็นนักกฎหมายและเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากบรรดานักเคลื่อนไหวภาคประชาสังคมเป็นผู้นำของขบวนการเบอร์เซะแทนผู้นำที่มาจากพรรคการเมือง ทำให้แนวร่วมเบอร์เซะเป็นขบวนการเคลื่อนไหวที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไปมากขึ้นด้วย ความพยายามในการลดข้อจำกัดที่ยึดติดกับพรรคการเมืองฝ่ายค้านเปลี่ยนมาเป็นการเคลื่อนไหวภาคประชาชนจึงทำให้ประสบความสำเร็จในการสร้างการสนับสนุน ทำให้การชุมนุมของแนวร่วมเบอร์เซะ 2.0 มีผู้เข้าร่วมมากขึ้นกว่าในครั้งแรกโดยมีผู้สนับสนุนที่มาจากทุกเชื้อชาติและทุกแนวคิดทางการเมือง ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนของผู้เข้าร่วมชุมนุมในครั้งแรกที่มีประมาณ 20,000 คน และเพิ่มขึ้นเป็น 50,000 คน ในครั้งที่สอง และครั้งที่สามที่มีผู้เข้าร่วมมากที่สุดถึง 100,000 คน [10] แนวร่วมเบอร์เซะ นับเป็นขบวนการเคลื่อนไหวที่ประสบความสำเร็จในการระดมทรัพยากรและการขยายเป้าหมายไปยังผู้สนับสนุนทั้งจากผู้ที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันอยู่แล้วและจากสาธารณชนผู้เฝ้ามองจากการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้นำ ซึ่งทำให้แนวร่วมเบอร์เซะ 2.0 เป็นขบวนการที่มีภาพลักษณ์เป็นอิสระจากการแทรกแซงทางการเมืองโดยไม่เป็นกลุ่มที่ฝักใฝ่ทางการเมืองฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ในขณะที่ Hishamuddin Rais ซึ่งเป็นหนึ่งในแกนนำของเบอร์เซะและเป็นนักเคลื่อนไหวภาคประชาชนได้กล่าวว่า การชุมนุมของแนวร่วมเบอร์เซะครั้งแรกนั้น มีข้อจำกัด การเปลี่ยนให้องค์กรภาคประชาสังคมและองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) มาเป็นผู้นำทำให้การชุมนุมของเบอร์เซะ 2.0 กลายเป็นขบวนการเคลื่อนไหวของมหาชน โดยมองว่าสถานะของพรรคการเมืองฝ่ายค้านกับองค์กรภาคประชาสังคมแม้จะมีเป้าหมายในการปฏิรูประบบการเลือกตั้งเหมือนกัน แต่ก็มีความแตกต่างกันเพราะพรรคการเมืองมีความต้องการที่จะได้รับการเลือกตั้งเข้าสู่รัฐสภาตามระบบการเมืองปกติ [12] ในขณะที่องค์กรภาคประชาสังคมเพียงแต่ต้องการปฏิรูประบบการเลือกตั้งให้มีความเป็นธรรม การเปลี่ยนบทบาทของผู้นำมาเป็นองค์กรภาคประชาสังคมจึงประสบความสำเร็จในการระดมมวลชนและสร้างการสนับสนุนที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ แนวร่วมเบอร์เซะยังมีกลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างการสนับสนุนจากประชาชนและทำให้ประสบความสำเร็จในการระดมมวลชนออกมาชุมนุมเป็นจำนวนมาก นั่นก็คือการใช้สื่อสังคมออนไลน์และเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการขยายขบวนการเคลื่อนไหวให้ใหญ่มากขึ้นจากการระดมมวลชน และถูกใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและแบ่งปันประสบการณ์ผ่านวิดีโอหรือภาพถ่าย นอกจากสื่อเหล่านี้ยังถูกใช้เป็นพื้นที่ในการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลและ เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งแตกต่างจากในช่วงก่อนหน้านี้

ที่สื่อกระแสหลักถูกควบคุมโดยรัฐบาลทำให้ไม่ค่อยมีพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น แต่การแพร่กระจายของอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะบล็อก (Blogs) และ ยูทูบ (YouTube) ได้มีอิทธิพลและบทบาทสำคัญในช่วงการชุมนุมของแนวร่วมเบอร์เซใน พ.ศ. 2550 หลังจากนั้นในการชุมนุมเมื่อ พ.ศ. 2554 สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก (Facebook) และทวิตเตอร์ (Twitter) ได้กลายมาเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ในการวิพากษ์วิจารณ์และการแสดงความคิดเห็นของชาวมาเลเซีย จากการศึกษาของ Yeoh พบว่าจากวันที่ 9 มิถุนายน ถึงวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2554 มีผู้ใช้ทวิตเตอร์ ประมาณ 34,000 คน สนับสนุนการชุมนุมของแนวร่วมเบอร์เซ 2.0 ด้วยการโพสต์แสดงความคิดเห็นโดยการติดป้ายข้อความ (Hashtag) ว่า #bersih มากกว่า 263,000 ข้อความ [13] ทำให้เฟสบุ๊กและทวิตเตอร์ จึงกลายเป็นพื้นที่ในการสนับสนุนการชุมนุมของแนวร่วมเบอร์เซ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างจากสื่อกระแสหลัก รวมทั้งการรายงานสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนอกจากนี้การชุมนุมของเบอร์เซ 2.0 มีการใช้สื่อเหล่านี้ในการระดมมวลชนผู้สนับสนุนออกมาประท้วงบนท้องถนนและการเผยแพร่ข่าวสารและสถานการณ์การชุมนุมอย่างต่อเนื่องผ่านทางทวิตเตอร์ โดยเฉพาะเหตุการณ์การจลาจลกับเจ้าหน้าที่ที่ออกมาควบคุมการเคลื่อนไหวมีการโพสต์ข้อความเกี่ยวกับเหตุการณ์ชุมนุมในวันนั้นแม้ว่าบางส่วนจะหลีกเลี่ยงการโพสต์เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ทราบความเคลื่อนไหว [14] จะเห็นได้ว่าการชุมนุมของแนวร่วมเบอร์เซได้ทำให้เกิดถึงความร่วมมือกันของชาวมาเลเซียทุกเชื้อชาติและทุกศาสนาโดยไม่ได้แบ่งฝ่ายทางการเมืองและส่งเสริมให้ชาวมาเลเซียเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

กองกำลังปฏิบัติการเรียกร้องสิทธิชาวฮินดู (Hindu Rights Action Force)

กองกำลังปฏิบัติการเรียกร้องสิทธิชาวฮินดู หรือที่รู้จักกันในชื่อ ฮินดราฟ (Hindraf) ก่อตั้งขึ้นในเดือนมกราคม พ.ศ. 2549 เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ของชาวมาเลเซียเชื้อชาติฮินดูกว่า 30 กลุ่ม โดยผู้นำคนสำคัญคือ Wathayamoorthy Ponnusamy และ Uthayakumar Ponnusamy มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองรวมทั้งการรักษาวัฒนธรรมและดำรงอัตลักษณ์ของชาวมาเลเซียเชื้อชาติฮินดู [11] สำหรับการเคลื่อนไหวของกลุ่มฮินดราฟได้เกิดขึ้นหลายครั้ง โดยเฉพาะ การออกมาชุมนุมต่อต้านการรื้อถอนวัดฮินดูตามสถานที่ที่มีการรื้อถอนและการร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เช่น รัฐสภาอังกฤษรัฐบาลแห่งชาติอินเดีย และองค์กรชาวฮินดูอเมริกา เป็นต้น หลังจากที่มีความชัดเจนว่าการรณรงค์ต่อต้านการรื้อถอนวัดฮินดูประสบความสำเร็จ กลุ่มฮินดราฟ

จึงได้มีการเคลื่อนไหวครั้งใหญ่ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ในวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 นับเป็นการเดินขบวนที่ใหญ่ที่สุดของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียเพื่อประท้วงการถูกผลักดันให้เป็นชายขอบของเชื้อชาติอินเดียในมาเลเซีย

กลุ่มอินทราฟได้ขยายตัวมากขึ้นจากการถูกผลักดันให้เป็นชายขอบของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดีย โดยเฉพาะ ในประเด็นความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจและการละเมิดสิทธิทางวัฒนธรรมและศาสนา การผลักดันประเด็นที่ชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียถูกทำให้เป็นชายขอบไปเป็นประเด็นระหว่างประเทศ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการรณรงค์ข้อเรียกร้อง การถูกผลักดันให้เป็นชายขอบของกลุ่มเชื้อชาติอินเดีย โดยเฉพาะ ประเด็นความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจเนื่องจากมาเลเซียเป็นประเทศที่มีลักษณะ “พหุสังคม” (Plural Society) เป็นสังคมที่แยกส่วนไม่มีการผสมกลมกลืนกัน ประกอบด้วยเชื้อชาติที่หลากหลายทั้งชนพื้นเมืองเดิม ชาวมลายู ซึ่งอยู่ร่วมกับชาวจีนและชาวอินเดียที่อพยพตามอาณานิคมอังกฤษมาเข้ามาตั้งรกรากตามห้วงเวลาที่แตกต่างกันในภายหลัง ส่งผลให้วัฒนธรรมทางการเมืองมาเลเซียมีลักษณะเป็นการเมืองแบบเชื้อชาติซึ่งเป็นมรดกจากการปกครองของอาณานิคมอังกฤษ โดยเฉพาะ การแบ่งหน้าที่ทางเศรษฐกิจตามเชื้อชาติด้วยลักษณะเช่นนี้เองที่ทำให้มาเลเซียต้องประสบกับปัญหาและความขัดแย้งทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับประเด็นทางเชื้อชาติ [15] การวิพากษ์วิจารณ์ถึงความไม่เสมอภาคเท่าเทียมกัน ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองของคนทั้งสามเชื้อชาติในมาเลเซียเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเสมอมา ชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียดูเหมือนจะมีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่ด้อยกว่าชาวมาเลเซียเชื้อชาติมลายูและชาวมาเลเซียเชื้อชาติจีน ทั้งนี้ สาเหตุที่สำคัญมาจากความไม่พอใจของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับกลุ่มคนเชื้อชาติอินเดียในมาเลเซีย ไม่ว่าจะเป็นความไม่เท่าเทียมจากการแบ่งแยกและเลือกปฏิบัติกับชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดีย โดยเฉพาะ จากนโยบายภูมิบุตราซึ่งเป็นนโยบายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการแก้ไขสถานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันระหว่างชาวมาเลเซียเชื้อชาติมลายูกับชาวมาเลเซียเชื้อชาติอื่น ๆ นำไปสู่การไม่ได้ให้ความสำคัญทางเศรษฐกิจกับกลุ่มเชื้อชาติอินเดีย

แรงกระตุ้นสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของกลุ่มอินทราฟ คือ การละเมิดสิทธิทางวัฒนธรรมและศาสนาจากรัฐบาลมาเลเซียที่มีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียมองว่า ถูกครอบงำโดยกลุ่มมลายูมุสลิมโดยหลังจากทศวรรษ 2523 รัฐบาลมาเลเซียให้ความสำคัญกับการก้าวสู่การเป็นอิสลามหรือ อิสลามานุวัตร (Islamization) และมีการนำหลัก อิสลามฮาดารี (Islam Hadhari) คือ อิสลามทางสายกลางที่มี

การประสานความเป็นสมัยใหม่เข้ากับหลักการทางศาสนาอิสลาม มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในสังคมมาเลเซีย ซึ่งไม่เพียงนำมาปฏิบัติเฉพาะกับสังคมมุสลิมเท่านั้นแต่ยังนำมาใช้จำกัดสิทธิของกลุ่มที่ไม่ได้เป็นมุสลิมอีกด้วย จนนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างรัฐกับกลุ่มเชื้อชาติอินเดียโดยเฉพาะ เหตุการณ์การรื้อถอนวัดฮินดูและศาสนาสถานทางศาสนาฮินดูจำนวนมากในช่วงรัฐบาลของนายอับดุลละห์ บาดาวิ วัดฮินดูและศาสนาสถานเหล่านี้ส่วนใหญ่ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยอาณานิคมของอังกฤษโดยไม่ได้มีการขออนุญาตอย่างถูกต้อง โดยรัฐบาลให้เหตุผลว่าต้องการพัฒนาพื้นที่เหล่านี้ให้เป็นที่อยู่อาศัยซึ่งกำลังมีความต้องการสูง นอกจากนี้ชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียยังแสดงความไม่พอใจกับกรณีการฝังศพชาวฮินดูตามประเพณีของศาสนาอิสลามหลังจากที่ศาลชาร์อะห์ (Syariah) ตัดสินว่าเขาเป็นมุสลิมในขณะที่ภรรยาของเขาอ้างว่าเขาเป็นชาวฮินดูตั้งแต่กำเนิด กลุ่มฮินดราฟจึงกลายมาเป็นตัวแทนเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับสิทธิของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดีย กลุ่มฮินดราฟได้รับการสนับสนุนที่แตกต่างจากแนวร่วมเบอร์เซะเนื่องจากเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นเพื่อปกป้องผลประโยชน์ในสิทธิทางเชื้อชาติอินเดียเป็นการเฉพาะ แม้ว่าจะไม่ได้มีการปิดกั้นทางเชื้อชาติ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าผู้สนับสนุนเกือบทั้งหมดก็เป็นชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดีย ความขัดแย้งในประเด็นเหล่านี้นำไปสู่ความไม่พอใจต่อพรรคสภาชาวอินเดียมาเลเซีย (Malaysian Indian Congress - MIC) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองตัวแทนของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียและเป็นพรรคร่วมรัฐบาลอยู่ในแนวร่วมแห่งชาติ แต่ก็ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นปากเป็นเสียงให้ชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียได้มากนัก เนื่องจากผู้นำของพรรคสภาชาวอินเดียมาเลเซียมีอำนาจในรัฐบาลน้อยมาก จึงไม่สามารถผลักดันในประเด็นการปกป้อง ผลประโยชน์ของเชื้อชาติอินเดียและการแก้ไขปัญหาสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียได้สำเร็จ [16]

กลุ่มฮินดราฟได้พยายามทำให้ประเด็นการการถูกผลักให้เป็นชายขอบของกลุ่มเชื้อชาติอินเดียในมาเลเซียนั้นเป็นประเด็นระหว่างประเทศเพื่อทำให้การเรียกร้องของพวกเขาได้รับความสนใจมากขึ้นและเป็นการกดดันรัฐบาลมาเลเซียในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นของการรื้อทำลายวัดฮินดูและการละเมิดสิทธิทางศาสนา แกนนำของกลุ่มฮินดราฟได้หันไปเรียกร้องและสร้างการสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นวาระครบรอบ 50 ปีแห่งการได้รับเอกราชจากอังกฤษ นักกฎหมายที่เป็นตัวแทนของกลุ่มฮินดราฟได้ฟ้องร้องต่อศาลของอังกฤษเพื่อเรียกร้องให้มีการชดเชยค่าเสียหายต่อการที่อังกฤษได้นำชาวอินเดียจากประเทศอินเดียมาอยู่ในมาเลเซีย ซึ่งปัจจุบันกลุ่มเชื้อชาติอินเดียได้กลายเป็นประชากรส่วนหนึ่งในมาเลเซีย โดยที่อังกฤษไม่ได้มีการปกป้องและดูแลสถานะความ

เป็นอยู่ที่ดีแก่ชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียหลังจากที่มาเลเซียได้รับเอกราช [17] หลังจากนั้นในวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ยังได้มีการส่งข้อร้องเรียนถึงนายกรัฐมนตรีของอังกฤษ (Gordon Brown) โดยมีการกล่าวโทษต่อรัฐบาลมาเลเซียว่า มีพฤติกรรมในการกวาดล้างเชื้อชาติอินเดีย (Ethnic Cleansing of Indian) รวมทั้งได้มีการร้องเรียนประเด็นดังกล่าวไปยังศาลโลกและศาลอาญาระหว่างประเทศ ในข้อร้องเรียนได้มีการอ้างว่า ชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียถูกละเมิดโดยรัฐบาลที่ดำเนินนโยบายแบบอิสลามอย่างสุดโต่งและชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียมักถูกมองว่าเป็นกลุ่มก่อการร้าย [18] นอกจากนี้ แกนนำกลุ่มอินทราฟยังได้รณรงค์ไปยังชนกลุ่มน้อยชาวอินเดียในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศเมออย่างอินเดียด้วย ซึ่งก็ได้รับการสนับสนุนจากชาวอินเดีย ทำให้รัฐบาลอินเดียหันมาให้ความสนใจและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ในระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 การสนับสนุนกลุ่มอินทราฟทั้งในประเทศและต่างประเทศประสบความสำเร็จจากการรณรงค์และการประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ยากลำบากของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียเพื่อเรียกร้องสิทธิความเป็นพลเมือง

วิธีการหนึ่งที่จะทำให้การเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิของกลุ่มอินทราฟได้รับความสนใจและพัฒนาไปเป็นประเด็นระหว่างประเทศได้นั้นกลุ่มอินทราฟได้ใช้เครื่องมือที่สำคัญคือ อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์สมัยใหม่ในการเผยแพร่การเรียกร้องของพวกเขาให้สามารถแพร่กระจายออกไปอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและต่อสายตาของนานาชาติ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเชื่อมโยงกับกลุ่มเครือข่ายที่สนับสนุนกลุ่มอินทราฟ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการระดมมวลชนโดยการสร้างการรับรู้ไปยังประชาชนทั้งที่สนับสนุนอยู่แล้วหรือผู้ที่กำลังจับตามองการเคลื่อนไหวอยู่ได้มากขึ้น กลุ่มอินทราฟได้ใช้เป็นประโยชน์จากทั้งสื่อแบบใหม่ เช่น บล็อก เว็บไซต์ข่าว ยูทูบ และสื่อแบบเก่า เช่น วิซีดี โบปลิว เครื่องขยายเสียง เพื่อสร้างการตระหนักรู้และความเข้าใจกับประเด็นข้อเรียกร้องของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดีย ตัวอย่างเช่น ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 กลุ่มอินทราฟได้การผลิตวีซีดีที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการรื้อถอนวัดอินเดียจำนวน 50,000 แผ่นเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนทั่วไปและอัปโหลดข้อมูลดังกล่าวบนสื่ออินเทอร์เน็ตอีกด้วย [19] ทั้งนี้ ในการชุมนุมของกลุ่มอินทราฟที่เกิดขึ้นตามวัดฮินดูต่าง ๆ ที่ถูกรื้อถอนยังได้มีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ PoliceWatchMalaysia.com (PWM) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่รัฐกับชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดีย และนำเสนอกิจกรรมการเคลื่อนไหวของกลุ่มอินทราฟเพื่อเป็นการสื่อสารแสดงความคิดเห็นกับผู้สนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเด็นที่สัมพันธ์กับชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียและ

การระดมมวลชนสนับสนุนการเคลื่อนไหว นอกจากนี้ กลุ่มชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียยังมีการใช้พื้นที่บนอินเทอร์เน็ตอย่างบล็อก ในการตั้งกระทู้สนับสนุนการเคลื่อนไหวของกลุ่มอินทราฟ โดยมีการเชิญคนอื่น ๆ เข้ามาร่วมในการชุมนุมประท้วงและการจัดตั้งกลุ่มบนพื้นที่สังคมออนไลน์ด้วยโดยเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของกลุ่มอินทราฟอีกทั้งยังมีบทบาทในการกระจายข้อมูลข่าวสาร เช่น วันเวลาและสถานที่ชุมนุม และข้อมูลเกี่ยวกับวัดที่ถูกรื้อถอน ผู้ที่ติดตามก็จะได้รับการสนับสนุนข้อมูลมากขึ้นผ่าน web application เช่น “Share This” โดยได้เชื่อมโยงกับ social webpage อื่น ๆ เช่น Yahoo! My web, Windows live, Google bookmark, dig, Technorati และ email ในวันที่มีการประท้วงได้มีการโพสต์ข้อความในบล็อก ที่เกี่ยวกับการแนะนำการมาร่วมชุมนุม สิทธิของประชาชนในการร่วมกันชุมนุม การเชิญชวนให้ผู้สนับสนุนออกมาร่วมชุมนุมและมีการอัปเดตสถานการณ์และข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาของการชุมนุมประท้วง [21]

อย่างไรก็ตาม กลุ่มอินทราฟได้แสดงให้เห็นถึงขบวนการเคลื่อนไหวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมมาเลเซีย การเคลื่อนไหวของกลุ่มอินทราฟจึงมีบทบาทที่ค่อนข้างแตกต่างจากแนวร่วมเบอร์เซะเนื่องจากเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิทางเชื้อชาติและศาสนาทำให้มีข้อจำกัดในการสร้างการสนับสนุนจากชาวมาเลเซียเชื้อชาติอื่น การขยายการสนับสนุนของกลุ่มอินทราฟจึงต้องพึ่งพิงองค์กรระหว่างประเทศเพื่อกดดันรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะ รัฐบาลอังกฤษ รัฐบาลอินเดียและกลุ่มคนอินเดียพลัดถิ่นในประเทศต่าง ๆ นอกจากนี้ การเคลื่อนไหวของกลุ่มอินทราฟยังได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักรู้ของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียต่อพรรคสภาชาวอินเดียมาเลเซียที่เคยเป็นตัวแทนของเชื้อชาติอินเดียในมาเลเซีย เมื่อชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียส่วนใหญ่เลิกสนับสนุนพรรคสภาอินเดียชาวมาเลเซียเนื่องจากไม่สามารถปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มเชื้อชาติอินเดียได้

องค์กรเสียงประชาชน (Voice of the Malaysian People)

องค์กรเสียงประชาชน (Voice of the Malaysian People) หรือที่รู้จักกันในชื่อ SUARAM (Suara Rakyat Malaysia) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2532 โดยเกิดจากผู้สนับสนุนซึ่งประกอบด้วยนักเคลื่อนไหวขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ร่วมกับผู้ที่เคยได้รับผลกระทบจากกฎหมายความมั่นคงภายใน (Internal Security Act – ISA) และสมาชิกในครอบครัวของผู้ที่เคยได้รับผลกระทบจากกฎหมายดังกล่าว ซึ่งถูกจับกุมใน พ.ศ. 2530 จากเหตุการณ์ปฏิบัติการล่าสัง (Operation Lalang) องค์กรเสียง

ประชาชนเป็นองค์กรทางด้านสิทธิมนุษยชนกลุ่มที่เกิดขึ้นในมาเลเซียต่อจากองค์กร Aliran และองค์กร HAKAM (National Human Rights Society) [20] มีเป้าหมายเพื่อปกป้องและสนับสนุนประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชนตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล กระตุ้นให้รัฐปรับปรุงแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีความเกี่ยวข้องกับสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรณรงค์ให้ยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มีลักษณะของการให้อำนาจรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงสูงมากในการรักษาความมั่นคงของชาติ และมีความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนหลายประการ [21] ในระยะเวลาต่อมากฎหมายความมั่นคงภายในได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการควบคุมฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง และควบคุมการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนอีกด้วย

ตลอดระยะเวลาสองทศวรรษที่ผ่านมาองค์กรเสียงประชาชนมีกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้ยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายใน โดยแบ่งออกเป็นสองช่วง คือ ช่วงแรก พ.ศ. 2532 - 2540 ซึ่งเป็นช่วงวางรากฐานขององค์กรและพัฒนาแนวคิดสิทธิมนุษยชนในมาเลเซีย และช่วงที่สอง พ.ศ. 2540 - 2552 ซึ่งเป็นช่วงที่การเคลื่อนไหวทางการเมืองกว้างขวางและเข้มข้นมากขึ้น ในช่วงแรกของการก่อตั้ง องค์กรเสียงประชาชนได้ให้ความสำคัญกับประเด็นสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง โดยเฉพาะการปกป้องประชาชนจากการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน ต่อมาได้มีการขยายเป้าหมายให้กว้างขึ้นครอบคลุมประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชนด้วย เช่น สิทธิแรงงาน สิทธิในพื้นที่ของชนพื้นเมือง ประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อม เสรีภาพของสื่อมวลชน เสรีภาพในการชุมนุม และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนการทำกิจกรรมทั้งการประชุมวิชาการ การตีพิมพ์เผยแพร่ข้อมูล การสร้างเครือข่ายในระดับสากล และการชุมนุมประท้วง การเคลื่อนไหวขององค์กรเสียงประชาชนได้มีการนัดชุมนุมครั้งใหญ่ใน พ.ศ. 2550 ณ บริเวณหน้าทึนตสถานกามันดิงเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลปล่อยตัวผู้ที่ถูกจับกุมจากกฎหมายความมั่นคงภายใน และการชุมนุมในวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2552 เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายใน [21] ทั้งนี้ จากการทำงานมามากกว่า 20 ปี ทำให้องค์กรเสียงประชาชนเติบโตขึ้นและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในฐานะองค์กรที่ส่งเสริมทางด้านสิทธิมนุษยชนของมาเลเซีย

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรเสียงประชาชนขยายตัวและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย คือ การสร้างเครือข่ายทั้งองค์กรในประเทศและระดับนานาชาติ การเผยแพร่ข้อมูลทางด้านสิทธิมนุษยชนผ่านกิจกรรมและสื่อสิ่งพิมพ์ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์

สำหรับในการสร้างเครือข่ายนั้นองค์กรเสียงประชาชนได้ทำงานร่วมกับขบวนการปฏิรูป (Reformasi) โดยทำหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลทางด้านสิทธิมนุษยชน การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายกับขบวนการปฏิรูปซึ่งต่อมาได้พัฒนาเป็นแนวร่วมทางเลือก (Barisan Alternative) ที่มีพรรคการเมืองฝ่ายค้านเข้าร่วมเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางการเมืองทำให้องค์กรเสียงประชาชนได้รับการสนับสนุนอย่างใกล้ชิดจากพรรคการเมืองฝ่ายค้านและทำให้องค์กรเสียงประชาชนเป็นที่รู้จักในวงกว้างและมีเครือข่ายผู้สนับสนุนในประเทศมากขึ้น นอกจากนี้ องค์กรเสียงประชาชนยังได้มีการทำงานร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคมต่าง ๆ ที่สนับสนุนประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน เนื่องจากองค์กรเหล่านี้มีลักษณะที่ยืดหยุ่นและไม่ได้เป็นทางการ จึงทำให้มีประสิทธิภาพเมื่อมีการทำงานร่วมกันไม่ว่าจะเป็นการระดมมวลชนหรือการชุมนุมประท้วง ทำให้เป็นการเพิ่มทรัพยากรและผู้สนับสนุนได้มากขึ้น รวมทั้ง ยังมีการแบ่งปันทรัพยากรในการระดมมวลชนอีกด้วย องค์กรเสียงประชาชนยังได้สร้างเครือข่ายกับกลุ่มผลประโยชน์ทางสังคมจำนวนมากเพื่อเรียกร้องให้มีการปรับปรุงประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนและเสริมภาพลักษณ์พื้นฐานที่ตั้งอยู่บนหลักการของการมีส่วนร่วม ความเสมอภาคและความแตกต่างองค์กรเสียงประชาชน จึงถือได้ว่าเป็นองค์กรที่ทำงานอย่างแข็งขันในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียอย่างจริงจัง ตัวอย่างเช่น มีการร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนอื่น ๆ ในมาเลเซียก่อตั้ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย (National Human Rights Commission of Malaysia) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเคลื่อนไหวเรื่องสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียและทำให้ได้รับการยอมรับจากภาครัฐและภาคเอกชนมากขึ้น และเพื่อให้สามารถทำงานได้ครอบคลุมมากขึ้นองค์กรเสียงประชาชนมีการขยายสาขาจากสำนักงานใหญ่ที่ตั้งอยู่ที่รัฐสลังงอร์ไปยังรัฐปีนังและรัฐยะโฮร์อีกด้วย นอกจากนี้ ได้มีการทำงานร่วมกับองค์กรทั้งระดับภูมิภาคและในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น อินโดนีเซีย ติมอร์ตะวันออก เมียนมาร์ และสิงคโปร์ ด้วยการทำงานผ่านเครือข่ายที่เป็นองค์กรระดับภูมิภาค เช่น Forum for Human Rights and Development (FORUM Asia), Asian Human Rights Commission (AHRC) และ International Federation for Human Rights (FIDH) เป็นต้น [22] ทำให้องค์กรเสียงประชาชนขยายขอบข่ายการทำงานออกไปได้กว้างขึ้น

การเผยแพร่ข้อมูลทางด้านสิทธิมนุษยชนผ่านกิจกรรมและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ก็เป็นบทบาทสำคัญที่ทำให้องค์กรเสียงประชาชนได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะ การตีพิมพ์รายงานประจำปีด้านสิทธิมนุษยชนและเอกสารอื่น ๆ

ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งอยู่ในกรอบของกฎบัตรสิทธิมนุษยชนมาเลเซีย พ.ศ. 2536 โดยเริ่มจากการประชุมขององค์กร NGOs มาเลเซียที่ได้จัดขึ้นในวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2537 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์เพื่อเป็นการรายงานเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในมาเลเซีย โดยในระยะแรกจะเป็นการประมวลสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต่อมาก็เป็นสร้างการตระหนักรู้ทางด้านสิทธิมนุษยชนให้กับชาวมาเลเซียด้วย ตั้งแต่นั้นมาก็ได้กลายเป็นรายงานประจำปีที่มีการตีพิมพ์ทุกปีโดยผู้มีหน้าที่หลัก คือ องค์กรเสียงประชาชน ในขณะที่เดียวกันก็ยังทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังให้กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งมาเลเซีย (Human Right Commission of Malaysia - SUHAKAM) เพื่อทำหน้าที่ในการสนับสนุนและปกป้องสิทธิมนุษยชนในมาเลเซีย [22] นอกจากนี้ที่องค์กร SUARAM ยังมีกลุ่มเครือข่ายย่อย คือ “เพื่อนของ SUARAM” (Friend of SUARAM - FOS) ซึ่งมีสมาชิกเป็นประชาชนอาสาสมัครที่ต้องการมีส่วนร่วมในการต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน โดยทำหน้าที่ในการช่วยระดมทรัพยากรและการรับบริจาคเพื่อหาทุนมาช่วยเหลือในโครงการต่าง ๆ อาสาสมัครเหล่านี้มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นตัวหลักในการช่วยเจ้าหน้าที่ขององค์กรเสียงประชาชนในการรณรงค์ การจัดทำข้อมูลและการสังเกตการณ์ การวิจัย การตีพิมพ์เผยแพร่และอื่น ๆ เพื่อช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางด้านสิทธิมนุษยชนให้กับประชาชน

องค์กรเสียงประชาชนยังได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะ การจัดทำเว็บไซต์ (<http://www.suaram.net>) และเฟสบุ๊คแฟนเพจ (Facebook Fan Page) ขององค์กร เพื่อเป็นเครื่องมือหลักในการทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน การเผยแพร่แถลงการณ์ การเสนอข้อร้องเรียน การระดมมวลชน และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชน จึงปฏิเสธไม่ได้ว่ายุคนี้เป็นยุคของอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ และข้อมูลข่าวสารสามารถทำให้เกิดการระดมมวลชนได้ สำหรับองค์กรเสียงประชาชนได้ใช้อินเทอร์เน็ตช่วยในการส่งเสริมการตระหนักถึงสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองของประชาชน ในปัจจุบันมีช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนได้สะดวกและง่ายกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการรณรงค์เมื่อ 20 ปีที่ผ่านมาโดยประชาชนสามารถเข้าสู่อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลได้รอบด้านมากขึ้นเมื่อพวกเขาไม่ได้รับความจริงจากทางภาครัฐ จึงอาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนได้ดีขึ้น และเป็นช่องทางสำคัญในการสร้างแนวร่วมและเครือข่ายที่สนับสนุนองค์กรเสียงประชาชน ในขณะเดียวกันก็เป็นช่องทางในการนัดหมายและการประชาสัมพันธ์การทํากิจกรรมขององค์กรเสียงประชาชน

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า บทบาทและการขยายตัวของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซียในช่วง พ.ศ. 2550 - 2555 ได้มีการขยายตัวอย่างชัดเจนโดยเฉพาะการขยายตัวขึ้นของขบวนการเคลื่อนไหวที่มีขนาดใหญ่และมีความต่อเนื่องหลายครั้งในช่วงเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ก็เป็นการได้รับอิทธิพลมาจากการเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิรูป (Reformasi) ในช่วงทศวรรษ 2540 ที่ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องการปฏิรูปทางการเมืองความขัดแย้งของผู้นำทางการเมือง และการสนับสนุนจากกลุ่มพรรคการเมืองฝ่ายค้าน องค์กรภาคประชาสังคม และองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งมีความไม่พอใจต่อการบริหารงานของรัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติ ทั้งนี้ ในแต่ละกรณีศึกษาก็มีบทบาทและปัจจัยที่ส่งเสริมการขยายตัวของการเมืองภาคประชาชนที่มีความแตกต่างกัน กรณีศึกษาแรก คือ แนวร่วมเบอร์เซะ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ขบวนการเคลื่อนไหวของแนวร่วมเบอร์เซะเติบโต ได้แก่ การผลักดันข้อเรียกร้องที่เป็นประเด็นร่วมของทุกกลุ่มในสังคมซึ่งขยายออกไปมากกว่าประเด็นทางเชื้อชาติและการปรับเปลี่ยนบทบาทผู้นำของแนวร่วมเบอร์เซะ ทั้งสองปัจจัยนี้ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของผู้สนับสนุนที่เพิ่มมากขึ้นจากทุกกลุ่มในสังคมไม่ยึดติดกับเชื้อชาติและการเลือกข้างทางการเมืองด้วยการเป็นขบวนการเคลื่อนไหวที่เรียกร้องเพื่อชาวมาเลเซียทั้งหมด สำหรับกลุ่มอินตราฟซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ คือ การปกป้องสิทธิของชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดียจากการถูกผลักดันให้เป็นชายขอบในมาเลเซีย โดยเฉพาะ ในประเด็นความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจและการละเมิดสิทธิทางวัฒนธรรมและศาสนา ถึงแม้ว่าจะเป็นขบวนการเคลื่อนไหวที่มีข้อจำกัดเฉพาะเชื้อชาติ แต่ก็ได้มีการผลักดันข้อเรียกร้องดังกล่าวให้ไปเป็นประเด็นระหว่างประเทศ ทำให้ได้รับความสนใจจากรัฐบาลมากขึ้น และกลุ่มสุดท้ายในกรณีขององค์กรเสียงประชาชนมีลักษณะเด่นที่สำคัญ คือ การสร้างแนวร่วมและเครือข่ายกับทั้งองค์กรในประเทศและระดับนานาชาติและการเผยแพร่ข้อมูลทางด้านสิทธิมนุษยชนให้ประชาชนรับทราบในวงกว้างผ่านทั้งการรณรงค์เรียกร้องและกิจกรรมการเคลื่อนไหว ซึ่งทำให้ชาวมาเลเซียเห็นความสำคัญของสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

นอกจากนี้ ทั้งสามกรณีศึกษายังได้ใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับบทบาทของการเมืองภาคประชาชนให้กับชาวมาเลเซีย สื่อสังคมออนไลน์โดยเฉพาะเว็บไซต์และเครือข่ายสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ทำหน้าที่ในการส่งผ่านวาทกรรมทางการเมืองให้แพร่กระจายออกไปสู่ประชาชน และเป็นการเปิดพื้นที่ทางการเมืองใหม่ ๆ ที่รัฐเข้าไปแทรกแซงได้ยากขึ้น สื่อออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการเปิดกว้างการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยน

แสดงความคิดเห็น และยังมีประโยชน์ในการระดมมวลชนหรือการนัดการชุมนุม เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง เพราะสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างแพร่หลายในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะ กลุ่มคนรุ่นใหม่ นอกจากนี้ อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ยังมีบทบาทในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองและเผยแพร่ข้อมูลในอีกด้านหนึ่งที่แตกต่างจากการนำเสนอของสื่อกระแสหลักที่อยู่ในความควบคุมของรัฐบาล ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่รอบด้านมากขึ้น ปรากฏการณ์จากสื่อสังคมออนไลน์สามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาของการก้าวสู่การเป็นประชาธิปไตยในมาเลเซียได้อีกด้วย เนื่องจากความสั่นไหวของข้อมูลข่าวสารที่เป็นอิสระเป็นตัวแสดงที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยที่แท้จริงอีกด้วย

ปัจจัยเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในการช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวอย่างกว้างขวางของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซีย อาจกล่าวได้ว่า บทบาทและการขยายตัวของการเมืองภาคประชาชนในมาเลเซียตั้งแต่ พ.ศ. 2550 แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและการก้าวสู่การเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงที่ได้ค่อย ๆ พัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน จากการส่งเสริมและผลักดันโดย “กลุ่มการเมืองใหม่” เช่น บทบาทของการเมืองภาคประชาชน กลุ่มองค์กรภาคประชาสังคม และสื่อสังคมออนไลน์ โดยผลกระทบจากการเกิดขึ้นของกลุ่มการเมืองใหม่เหล่านี้คือ ได้ก่อให้เกิดสถาบันใหม่ ๆ และการตัดสินใจทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งท้าทายต่อโครงสร้างและสถาบันดั้งเดิมที่เป็นตัวแทนของชนชั้นนำของรัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติ

เอกสารอ้างอิง

- [1] นันทวรรณ ยอดพิจิตร. (2546). “ดร.มหาเธร์กับบทบาทในการพัฒนาประเทศ”, ใน มาเลเซียหลังยุคมหาเธร์: เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการนานาชาติ. 14-17. วันที่ 18-19 ตุลาคม 2546 ณ โรงแรมแกรนด์ปาร์ค อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- [2] Anantha Raman Govindasamy. (2015). “Social movements in contemporary Malaysia: the cases of BERSIH, HINDRAF and Perkasa”, In M. Weiss (Ed.), **Routledge Handbook of Contemporary Malaysia**. 116-126, London: Routledge.
- [3] Abdul Rashid Moten. (2011). “Changing political culture and electoral behavior in Malaysia”, **Asian Affairs: An American Review**. 38(1), 39-56.

- [4] Freedman, A. L. (2006). **Political Change and Consolidation: Democracy's Rocky Road in Thailand, Indonesia, South Korea and Malaysia**. New York: Palgrave Macmillan.
- [5] Weiss, M. L. and Saliha Hassan. (2003). **Social movements in Malaysia: from Moral Communities to NGOs**. London: Routledge Curzon.
- [6] Lee Hock Guan. (2008). "Malaysia in 2007: Abdullah administration under siege", **Southeast Asian Affairs**. 2008(2008), 187-206.
- [7] ประกาศ ปันตบแต่ง. (2552). **กรอบการวิเคราะห์การเมืองแบบทฤษฎีขบวนการทางสังคม**. เชียงใหม่: มูลนิธิไฮนริคเบลล์สำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.
- [8] Julian CH Lee, Wong Chin Huat, Melissa Wong and YeohSeng Guan. (2010). "Elections, Repertoires of Contention and Habitus in Four Civil Society Engagements in Malaysia's 2008 General Elections", **Social Movement Studies**. 9(3), 293-309.
- [9] Julian C. H. Lee. (2010). **Islamization and Activism in Malaysia**. Singapore: ISEAS Publications, Institute of Southeast Asian Studies.
- [10] Joseph Chinyong Liow. (2015). **Dictionary of the Modern Politics of Southeast Asia**. New York: Routledge.
- [11] Funston, N. J. (2001). "Malaysia Developmental State Challenged", In N. J. Funston (Ed.), **Government & Politics in Southeast Asia**. 160-202. Singapore: ISEAS.
- [12] Ying Hooi Khoo. (2014). "Mobilization Potential and Democratization Processes of the Coalition for Clean and Fair Elections (Bersih) in Malaysia: An Interview with Hishamuddin Rais. Austrian", **Journal of South-East Asian Studies**. 7(1), 111-120.
- [13] Postill, J. (2014). "A Critical History of Internet Activism and Social Protest in Malaysia, 1998-2011*", **Asiascape: Digital Asia**. 1(1-2), 78-103.
- [14] Weiss, M. L. (2012). **Politics in Cyberspace: New Media in Malaysia**: Friedrich-Ebert-Stiftung, fesmedia Asia.

- [15] Farish Ahmad Noor. (2008). **The Hindu Rights Action Force (HINDRAF) of Malaysia: Communitarianism Across Borders?**. S. Rajaratnam School of International Studies, Nanyang Technological University.
- [16] Mohamed Nawab Mohamed Osman. (2007). “Marginalisation and the Indian community in Malaysia”, **RSIS Commentaries**. 3.
- [17] Sivachandralingam Sundara Raja, Thanaseelen Rajasakran and Santhidran Sinnappan. (2013). “Malaysia’s Hindu Rights Action Force (HINDRAF): A perspective from a Malay mainstream daily”, **International Journal of Academic Research Part B**. 5(5), 89-93
- [18] Asha Rathina Pandi. (2014). “Insurgent space in Malaysia: Hindraf movement, new media and minority Indians”, **International Development Planning Review**. 36(1), 73-90.
- [19] Susan Leong. (2009). “The Hindraf saga: media and citizenship in Malaysia”, Paper presented at the Communication, **Creativity and Global Citizenship: Refereed Proceedings of the Australian and New Zealand Communications Association Annual Conference**. edited by Terry Flew, Brisbane.
- [20] Azeem Fazwan Ahmad Farouk. (2004). “Social Capital, Civil Society and Democracy: The Case of Selected Malaysian Civil Society Organizations”, **Kajian Malaysia**. 22(2), 1-22.
- [21] อภิเชษฐ กาญจนดิษฐ์ และวรฉัตร เจริญผล. (2553). **ความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กร SUARAM ในการต่อต้านกฎหมายความมั่นคงภายในของมาเลเซีย (ค.ศ. 1989-2009)**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ชุดโครงการ มาเลเซีย: นโยบายที่สำคัญต่อประเทศไทย (รุ่น 2).
- [22] Ying Hooi Khoo. (2015). “Human Rights Advocacy Groups in Malaysia: The Case of the Suara Rakyat Malaysia (SUARAM)”, **Malaysian Journal of International Relations**. 2(1), 130-150.